

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	27.2.2004
Tekijä(t)	Risto Ojala	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	110
Otsikko	Reaaliopitoteoria investointipäätöksenteossa		
Ohjaaja(t)	KTL Ulla-Maarit Valve ja KTM Erkki Vuorenmaa		

Tiivistelmä

Perinteisesti investointien kannattavuutta arvioidaan menetelmillä, jotka perustuvat diskontattuihin kassavirtoihin. Niiden hyviä puolia ovat yksinkertaisuus ja intuitiivisuus. Menetelmät kuitenkin perustuvat olettamukseen staattisesta luonnontilasta eikä niiden avulla kyetä arvioimaan investointeihin liittyvää joustavuutta. Vastauksena puutteeseen on esitetty reaaliopitoteoriaa, joka perustuu optioiden hinnoitteluteoriaan. Reaaliopitoteorian suurimpana etune on pidetty sitä, että sen avulla on mahdollista analysoida investointeihin liittyviä optioita, joista tavanomaisimpia ovat erilaiset lykkäys-, hylkäys- ja kasvuoptiot.

Aihealueen teoreettisessa tarkastelussa reaaliopitoiden keskeisimmiksi mahdollisuuksiksi nousevat koko arviointiprosessin systematisoituminen, investointitoiminnan ja strategian välisen yhteyden korostaminen sekä kommunikoinnin ja investoinneista oppimisen edistäminen. Kyseisten tekijöiden potentiaalia voidaan pitää merkittävänä. Positiivisista puolista huolimatta käytännön sovellustyössä tullaan kohtaamaan haasteita, joista vaikeimpina voidaan pitää teorian alhaista tunnettavuutta ja varautunutta suhtautumista matemaattisia menetelmiä kohtaan.

Tutkielman empiirisessä osiossa perehdyttiin Finnair Oyj:n investointipäätöksentekoon. Huomiota kiinnitettiin yhtiön formaaliin investointiprosessiin ja erityisesti lentokoneinvestointeihin. Finnairin lentokoneinvestointeihin ja toimintaympäristöön havaittiin sisältyvän huomattavassa määrin ja useasta lähteestä peräisin olevaa joustavuutta. Merkittävimpiä joustokohtia ovat kyky vaikuttaa investointien ajoittumiseen ja hankintoihin sisältyvät osto-optiot. Kokonaisuutena yhtiön laivastoinvestointien nähtiin muodostavan lähes optimaalisen ympäristön reaaliopitoteorian soveltamiselle.

Reaaliopitoteoriaa käsittelevässä teoreettisessa tutkimuksessa investointien joustavuutta pidetään poikkeukset positiivisena asiana. Tutkimuskohteesta kävi kuitenkin ilmi, ettei asia välttämättä aina ole näin. Lentokoneista oltiin haluttomia luopumaan eikä niitä mielellään siirretty liiketoimintayksiköiden välillä. Joustavuuttakohtaan tunnetun varautuneisuuden lisäksi reaaliopitoteorian soveltamista tutkimuskohteessa rajoittavat laskelmia laadittaessa kohdattavat ongelmat, joista merkittävimpiä ovat ajoittuminen ja epävarmuus investoinnin arvonmuutoksia kuvaavan satunnaisen prosessin luonteesta.

Kokonaisuutena tutkimuskohteen laivastohankintoja koskevaa investointipäätöksentoa voidaan pitää hyvin organisoituna. Tutkimuskohteesta tehtyjen havaintojen perusteella voidaan todeta, ettei reaaliopitoteoriaa tutkimuskohteeseen soveltamalla saavutettaisi niitä hyötyjä, joita teoria esittää. Reaaliopitoteoriaa ei kuitenkaan esitetä kokonaan hylättäväksi, mutta on aiheellista pohtia sitä, missä määrin painopistettä tulisi siirtää aihepiiriin kvalitatiiviseen tarkasteluun?

Asiasanat	Reaaliopitoteoria, investointipäätöksenteko
Muita tietoja	